

Esil-Nura

Қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, жарнамалық басылым

2025 жыл 13 қараша бейсенбі № 44 (445)

■ Baquatty audan

ЖАҢА НЫСАН АШЫЛДЫ

Ауданымызға қарасты Родина ауылында жаңа ерікті өрт сөндіру құралымының салтанатты ашылу рәсімі болды

Іс-шараға Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрі, генерал-лейтенант Шыңғыс Әрінов, «Родина» агрофирмасының бас директоры Иван Сауэр, Целиноград ауданының әкімі Дарын Сабырғали, Ақмола облысы ТЖД бастығы Бақытжан Алашов, аудандық ТЖ бөлімі қызметкерлері, ерікті өрт сөндірушілер және ауыл тұрғындары қатысты.

Осы орайда жаңа өрт сөндіру бекетінің «Родина» агрофирмасы тарапынан ТЖМ-нің «Ауыл құтқарушылары» ведомстволық бағдарламасы аясында құрылғандығын айта кету керек. Бағдарламаның негізгі мақсаты – ауылдық жерлерде өрт сөндіру бөлімшелерінің желісін дамыту және өрт қауіпсіздігі деңгейін арттыру, бір сөзбен айтқанда апатты жағдайлардың алдын алу.

Шара барысында лауазымды мейман, ҚР ТЖ министрі Шыңғыс Әрінов аталған бағдарламаны жүзеге асыру тек мемлекет пен жергілікті атқарушы органдар және бизнес арасындағы тиімді өзара іс-қимыл нәтижесінде жүзеге асатындығын атап өтті. Ол «Родина» агрофирмасының басшылығына азаматтық белсенді ұстанымы мен ауыл тұрғындарының қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қосқан үлесі үшін

алғыс білдірді.

Өрт сөндіру бекеті Родина, Зеленый Гай және Садовое елді мекендерінің тұрғындарын қорғауды қамтамасыз ететін болады. Нысан өрт сөндіру автоцистернасымен, заманауи жабдықтармен, байланыс құралдарымен толық жабдықталған және тәулік бойы кезекшілік етуге дайын ерікті өрт сөндірушілердің даярлықтан өткен жеке құрамымен қамтамасыз етілген.

Аудан әкімі Дарын Сабырғалиұлы мұндай нысандардың ауылдық аймақтар үшін маңызы зор екенін атап өтті, себебі өртті сөндіру кезінде әрбір қас-қағым сәттер шешуші рөл атқарады. Сондай-ақ ол ТЖМ қызметкерлеріне және «Родина» агрофирмасына азаматтық қорғау саласындағы бірлескен бастамаларды қолдағаны үшін ризашылығын білдірді.

Іс-шара соңында министр ауылдағы Ұлы Отан соғысында қаза тапқан жауынгерлерге арналған ескерткішке және әскери-тарихи музейге ат басын тіреді. Осы арада ол шынжыр табанды және дөңгелекті броньды машиналар, артиллериялық қарулар, ұшақтар мен тікұшақтар сияқты әскери техника үлгілерімен танысты.

Р. БЕЛГІБАЙ.

ЕЛІМІЗДЕ ДӘНДІ ДАҚЫЛДАРДЫҢ РЕКОРДТЫҚ ӨНІМІ ЖИНАЛДЫ

Ауыл шаруашылығы министрі Айдарбек Сапаров Үкімет отырысында 2025 жылғы егін жинау жұмыстарының қорытындылары туралы баяндады.

«Бүгінгі таңда республика бойынша астық жинау толығымен аяқталды. 16 млн гектар алқаптан гектарына 17 центнер орташа өнімділікпен 27 млн тонна астық қамбаға күйылды. Бидай 12,2 млн гектардан жиналып, 20,3 млн тоннасы бастырылды – бұл өткен жылмен салыстырғанда жарты миллион тоннаға көп. Егіс алқаптарын әртараптандыру нәтижесінде бидайдың егіс көлемі шамамен 900 мың гектарға қысқарғанымен, өндіріс көлемі азаймай, керісінше артты. Бұл озық агротехнологиялардың тиімділігін тағы да дәлелдейді», — деді Айдарбек Сапаров.

Сонымен қатар министр 4 млн тоннаға жуық арпа жиналғанын, бұршақ дақылдарының түсімі алғаш рет 1 млн тоннаға жеткенін мәлімдеді. Майлы дақылдар бойынша бүгінгі күннің өзінде рекордтық 4,3 млн тонна жиналды және егін жинау жұмыстары жалғасып жатыр. Сондай-ақ 2,9 млн тонна картоп, 3,8 млн тонна көкөніс, 2,6 млн тонна бакша дақылдары жиналды. Мақта жинау жұмыстары аяқталды. Тамшылатып суаруды қолдану нәтижесінде кейбір шаруашылықтар гектарынан 50 центнерге дейін өнім алды. Жалпы алғанда, орташа өнімділік 30 ц/га деңгейінде қалыптасып, 428 мың тонна шитті мақта жиналды – бұл өткен жылмен салыстырғанда 42%-ға көп.

«Фермерлердің агротехнологияларды сақтауына, ең алдымен, мемлекеттік қолдау тетіктері зор әсер етті. Биыл ерте жеңілдетілген кредит беру бағдарламасы аясында қаржыландыру көлемі алғаш рет 1 трлн теңгеге жетті. Вегетациялық кезеңнің қорытындысы бойынша 1,8 млн тонна минералдық тыңайтқыш енгізілді, бұл ғылыми негізделген қажеттіліктің 56%-ын құрайды. Элиталық тұқымдардың үлесі 9,5%-дан 11,5%-ға дейін өсті. Ерте қаржыландыру бағдарламасы келесі жылы да жалғасады», — деді Айдарбек Сапаров.

Министрдің сөзінше 1 қазаннан бастап 2026 жылғы көктемгі дала жұмыстарына өтінім қабылдау басталды. Қарашаның екінші онкүндігінен бастап шаруаларға револьверлік кредит беру ашылады, бұл бір кепілдікпен жыл сайын несие алуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар көлемі 250 млрд теңгеге жеткен жеңілдетілген лизинг бағдарламасы арқылы техника жаңарту қарқыны 6,5%-ға жетіп, екі жыл ішінде ауыл шаруашылығы техникасының тозуы 80%-дан 70%-ға дейін төмендеді. Негізгі астық өндіруші өңірлерде жүргізілген талдау агротехнологияларды сақтау мен өнімділік арасында тікелей байланыс бар екенін көрсетті. Мысалы, барлық шаруашылықтардың шамамен 60%-ы гектарынан 15–30 центнер өнім алса, ал 8%-ы 30 центнерден аса өнім жинады. Осылайша, республика бойынша орташа өнімділік гектарынан 17 центнер деңгейінде қалыптасып, өткен жылмен салыстырғанда 5%-ға жоғары болды. Дегенмен, шаруашылықтардың шамамен 12%-да өнімділік әлі де төмен деңгейде (7–8 ц/га) қалып отыр. Аталған шаруашылықтар агротехнологияны жоғары деңгейде қолдану қажет.

«Алынған астық өнімі ішкі қажеттілікті толық қамтамасыз етеді және экспорттық әлеуетті де сақтап қалуға мүмкіндік береді. Өткен маусымда астық экспорты 47%-ға артып, 13,4 млн тоннаға жетті. Бұл өсімге экспорттық субсидиялау бағдарламасы айтарлықтай ықпал етті. Экспорт көлемін тұрақты ұстау мақсатында бағдарламаның мерзімі 2026 жылдың 1 қыркүйегіне дейін ұзартылды. Биыл қазақстандық астық Бельгия, Португалия, Польша, Норвегия, Ұлыбритания, Вьетнам, Біріккен Араб Әмірліктері және Солтүстік Африка, Марокко, Алжир, Египет елдеріне жеткізілді. Иран, Әзербайжан, Армения және Грузия бағыттарына экспорт қайта жанданды. Бүгінгі күннің өзінде жаңа өнімнен шамамен 2,2 млн тонна астық экспортталды, бұл өткен жылмен салыстырғанда 21%-ға көп», — деді Айдарбек Сапаров.

Ведомство басшысының айтуынша келесі жылдың көктемгі егіс науқанына дайындық жұмыстары басталып кетті. Егіс алқаптарын әртараптандыру бағдарламасы жалғасатын болады. Басымдық – жоғары рентабельді және экспортқа бағытталған дақылдарға беріледі, ал суды көп қажет ететін дақылдар көлемі қысқарады. Келесі жылдан бастап әртараптандыру көрсеткіштерін орындауға бақылау күшейтіледі. Сондықтан өңірлер қазірден бастап түсіндіру жұмыстарын жүргізіп, егіс құрылымын алдын ала пысықтауы тиіс. Келесі маңызды бағыт – тұқымдық материалды сапалы дайындау.

«Үкімет тарапынан 2026 жылғы көктемгі егіс жұмыстарына несие басталды. Сондықтан әкімдіктер барлық қаржыландыру жолдарын пайдаланып, фермерлердің барынша кең ауқымын қамтуы тиіс. Жалпы, аграрлық маусымның қорытындылары оң нәтижелерге қол жеткізілгенін көрсетіп отыр. Осы орайда әкімдіктерге келесі бағыттар бойынша шаралар қабылдау қажет: майлы дақылдар, жүгері және кант қызылшасы бойынша егін жинауды уақтылы аяқтау; жиналған өнімнің сақталуын және өңделуін қамтамасыз ету; 2026 жылға қажетті тұқым көлемін толық дайындау; шаруалар мен әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялардың Аграрлық несие корпорациясы алдындағы міндеттемелерін уақтылы орындауын қамтамасыз ету. Аталған мәселелер Министрліктің ерекше бақылауында болады және келесі жылы да агротехнологияларды қолдану мен өнімділікті арттыру бойынша жұмыстар жалғасатын болады», — деді Айдарбек Сапаров.

Ауыл шаруашылығы министрлігінің баспасөз қызметі.